

Centrul de Sociologie Urbană și Regională – CURS

Scurt istoric

Centrul de Sociologie Urbană și Regională – CURS este o companie privată de cercetări sociale și de marketing care a apărut sub această denumire în 1990. CURS s-a constituit prin valorificarea resurselor umane și profesionale realizate anterior în cadrul Laboratorului de Sociologie Urbană al Capitalei, din perioada 1969 - 1976 și a Laboratorului de Studii și Cercetări Sociologice al IPCT (Institutul de Proiectare pentru Construcții Tipizate), din perioada 1976 – 1989.

Prin urmare, Centrul de Sociologie Urbană și Regională nu a apărut, ca multe alte institute de specialitate înființate după 1990 din „spuma mării” ci este creația unor personalități științifice mai mult sau mai puțin cunoscute, adică a beneficiat de o expertiză științifică existentă încă înainte de 1990, mai ales din punctul de vedere al capacității profesionale sau tehnice.

În cazul CURS este vorba, așa cum s-a amintit, de experiența științifică obținută în cadrul a două structuri instituționale în care au activat zeci de sociologi, psihologi, economiști, mulți dintre ei cunoscuți și recunoscuți în mediul academic din România, dinainte și după 1989. Iată câteva date sumare referitoare la cele două entități.

Laboratorul de Sociologie Urbană și Regională al Capitalei (amplasat formal în cadrul Institutului „Proiect București”) a beneficiat de renașterea sociologiei românești din acea perioadă, inclusiv de sociologi absolvenți din 1970 ai primei promoții a Facultății de Sociologie apărute după cel de al doilea război mondial. În cadrul său au fost efectuate cercetări sociologice referitoare la structura socio-demografică a Capitalei, forța de muncă din orașul București, în special la fluctuația forței de muncă din construcții, instituțiile culturale și serviciile din cadrul orașului, funcția regională a orașului etc. Rapoartele de cercetare nu au fost publicate, din păcate, această experiență fiind reflectată parțial doar în câteva articole de specialitate semnate de psihologul Liviu Damian, antropologul Paul Caravia, sociologul Dorel Abraham, sociologul Ana Bălașa, economistul Gheorghe Kepes, sociologul Sorin Rădulescu, sociologul Trăilă Cernescu, economistul Florica

Dumitru, psihologul Mihai Macavescu, psihologul Cezarina Nicolau, economistul Lucia Tobă (Costinescu) și alții, publicate în Buletinul Informativ al Primăriei, în revistele Viitorul Social și Arhitectura.

Laboratorul de Studii și Cercetări Sociologice a fost denumirea sub care Laboratorul de Sociologie Urbană a fost transferat în 1976 în cadrul IPCT, parțial dintr-o necesitate legată de îmbunătățirea calității locuirii și parțial pentru a atenua o vizibilitate nedorită din punct de vedere politic a vechii structuri. Noului Laborator de Studii și Cercetări Sociologice i se cerea, practic, să fundamenteze științific adaptarea proiectelor de construcții tipizate în domeniul locuințelor, obiectivelor industriale și culturale (se construia în acea perioadă numai după proiecte tipizate) la nevoile și aspirațiile populației. Practic se încerca realizarea unui obiectiv politic aproape imposibil, respectiv ridicarea calității locuirii prin proiecte tip prin care se reducea sistematic consumul de materiale și energie. Cercetarea sociologică urma să confirme sau cel puțin să faciliteze un astfel de impact. În acest cadru au fost desfășurate cercetări legate, în esență, de sociologia locuirii și sociologia industrială, referitoare la adaptarea apartamentelor cu una, două, trei și patru camere la structura și nevoile populației, la modul de locuire și calitatea locuirii, la condițiile de muncă din spațiile industriale etc. Efectuarea unor studii privind impactul social al unor soluții de sistematizare (prin dărâmarea caselor individuale și construirea de blocuri tipizate) a fost repede stopată. Au fost publicate unele studii interesante despre calitatea locuirii, mobilitatea forței de muncă, modurile de locuire, prognoza necesarului de locuință, aspirațiile culturale și de muncă legate de mediul construit, psihosociologia locuirii, urbanizarea etc., semnate, printre alții, de Dorel Abraham, Mihai Macavescu, Sandu Dumitru, Trăilă Cernescu, Cornel Cârțână, Vladimir Crețoiu, Lucia Tobă, Ana Bălașa, Victoria Bărbuță, Mihai Milca, Vladimir Tismăneanu, Marilena Lunca, Georgeta Gheorghe, Gheorghe Alecu, Alexandru Florian, Radu Ioanid, Cătălin Mamali, Mircea Kivu, Anca Ialomițeanu, Ecaterina Springer, Vladimir Tismăneanu, Alin Teodorescu, Dorina Turcu. Astfel de studii au fost publicate, cu precădere, în revistele **Viitorului Social**, **Contemporanul**, **Arhitectura** dar și în volume. (Volumul semnat de Dorel Abraham „Introducerea în Sociologia Urbană”, Ed. Științifică, 1991, este, în mare parte, bazat pe această experiență de cercetare)

Centrul de Sociologie Urbană și Regională - CURS și-a început activitatea sub această denumire în 1990 prin transformarea Laboratorului de Studii și Cercetări Sociologice (mai întâi ca secție independentă financiar în cadrul IPCT, apoi, din 1996, ca societate pe acțiuni și din 2007 ca societate cu răspundere limitată) și a realizat, în 28 de ani de activitate sute de studii și cercetări, în special sondaje de opinie. Printre clienții săi se numără agenții guvernamentale, organizații nonguvernamentale, instituții și organizații internaționale, ambasade, agenți economici privați, din țară și străinătate. Centrul a avut ca acționari foști și actuali salariați ai CURS, acționarul principal și, practic, fondatorul instituției fiind Dorel Abraham, Director General până în 2002 și Președinte al Consiliului de Administrație până în 2017. Din 2002 până în 2007 Director General a fost Sebastian Lăzăroiu, iar din 2007 până în 2015 Director General a fost Cătălin Augustin Stoica.

Printre cei care au lucrat sau lucrează la CURS se numără specialiști precum Cornel Cârțână, Marin Burcea, Florian Alexandru, Ionela Șufaru, Trăilă Cernescu, Vasile Ancuța Romanescu, Vladimir Crețoiu, Mioara Olteanu, Augustin Abraham, Mircea Caproș, Bogdan Preoteasa, Octav Marcovici, Daniel Chindea și alții.

CURS a utilizat o rețea națională de peste 1000 de operatori de interviu, cu variații de la un an la altul, între 450 și 1100, repartizați în toate județele țării. În mod obișnuit se folosesc, prin rotație, circa 200. Activitatea acestora este supervizată și controlată de 8 coordonatori regionali și 42 de coordonatori județeni. Operatorii de teren au experiență în realizarea de interviuri cu respondenți aparținând minorităților etnice din România.

Studiile CURS vizează în principal patru domenii de cercetare:

- Sondaje de Opinie Publică
- Sociologie Urbană și Regională, Dezvoltare Comunitară
- Cercetări de Marketing, Audiență și Publicitate
- Studii de Impact

Principalele cercetări acoperite de CURS includ teme de dezvoltare urbană și regională, sociologie urbană, stratificare și inegalități sociale, comportament civic și participarea politică, percepții, atitudini și reacții față de actualele schimbări sociale, economice și politice, migrație și mobilitate socială, relații interetnice, consum cultural și media, comportamentul consumatorului și

testarea de produse, audiență și evaluarea strategiilor de publicitate, evaluarea impactului social. În cadrul CURS s-a realizat un prim Atlas Social al României publicat parțial în "Sociologie Românească", nr. 1-2000, precum și cercetări privind relațiile etnice în România, publicate în Sociologia Românească nr. 3-4 din 1994, dar și în volumul Ethnic Relations in Romania, coordonatori și autori Dorel Abraham, Ilie Bădescu și Septimiu Chelcea, Editura Carpatica, 1994. Studii semnate de Dorel Abraham, Viviana Andreescu, Trăilă Cernescu, Dumitru Sandu, Georgeta Gheorghe, Cătălin Mamali, Cornel Cârțină, Andra și Sebastian Lăzăroiu, Ionela Șufaru, Cătălin Stoica și alții au fost publicate în volume și reviste de specialitate și în presă. De asemenea au fost evaluate schimbările sociale produse în România după 1989, rezultatele fiind publicate parțial în Jurnalul Național și Sociologie Românească. CURS are o experiență îndelungată în realizarea de sondaje ad-hoc și omnibus, sondaje pre-electorale, sondaje la ieșirea de la urne (exit polls). De-a lungul anilor, CURS a reușit să ofere predicții foarte bune cu privire la rezultatele alegerilor locale, parlamentare, europarlamentare și prezidențiale. De pildă, în 1996, sondajul pre-electoral publicat de CURS a estimat rezultatele la alegerile parlamentare și prezidențiale (inclusiv pentru turul 2), așa cum s-a confirmat în presa vremii, într-o marjă maximă de eroare de +/-2%. În ultimul sondaj pre-electoral publicat în 2000 CURS a estimat ascensiunea PRM în marja de eroare și trecerea lui C.V.Tudor în turul 2. Așa cum s-a comentat de mai multe ori în perioada de după alegeri, la diferite posturi de televiziune, în ziarele Adevărul, Libertatea, Jurnalul Național, Evenimentul Zilei, Ziua, România Liberă, Curierul Național și altele, CURS a dat, în sensul că a publicat, cele mai bune estimări la alegerile parlamentare și prezidențiale din 1996, Exit-pollurile pentru alegerile parlamentare și prezidențiale, precum și cele locale pe București și Craiova realizate în 2000, 2004, 2008, 2009, 2012, 2014 și 2016 s-au încadrat toate în marja maximă de eroare calculată. La unele exit poll-uri CURS a colaborat cu alte institute precum CSOP (2000), CCSB (2007 pentru Referendum), Avangarde (2012, 2014, 2016). Practic CURS a realizat în perioada menționată 30 de Exit-Polluri, dintre care 12 în parteneriat (cu CSOP 1, cu CCSB 1 și cu Avangarde 10).

Cele mai multe dintre studiile CURS au fost bazate pe **cercetări cantitative** fiind realizate pe eșantioane reprezentative la nivel național și în unele cazuri la nivel regional, județean și local, pentru populația României cu vârste de 18 ani și peste. În unele cazuri mărimea eșantionului a ajuns la 35500 persoane, ca în sondajul din 2003 pentru Antena 1 „Sondaj pe teme sociale, politice și de consum media” sau de 37000 respondenți, ca în sondajul din 1999 pentru ARLD „Sondaj pe teme sociale, politice și economice”. CURS a proiectat și realizat cercetări pe eșantioane reprezentative pentru sub-grupuri ale populației României precum adolescenți, categorii sociale vulnerabile, pensionari etc și pentru populația Republicii Moldova. CURS folosește tehnici aleatoare, multi-stadiale de eșantionare, ce respectă și corespund exigențelor și standardelor internaționale în domeniu. CURS se distinge prin experiența sa de cercetare pe eșantioane mari și foarte mari, cu volume cuprinse între 13000 și 37000 de respondenți. Astfel de eșantioane mari permit analize detaliate la nivel regional, județean și municipal. De asemenea, CURS are o experiență bogată în realizarea de studii ce folosesc **metodologii calitative** de cercetare. Spre exemplu, numai în ultimii 5 ani experții Centrului au realizat peste 400 de focus-grupuri și peste 1000 de interviuri individuale în profunzime sau comprehensive pe teme precum performanța administrației publice (centrale și locale), opțiuni politice, consum cultural și de media, relații inter-etnice, violență domestică, corupție, impactul media asupra unor categorii de populație (de ex., copii, adolescenți etc.) impactul social al restructurării economice din zonele miniere, participarea civică și politică în comunități rurale și urbane, impactul Proiectului privind Controlul integrat al poluării cu nutrienți, migrație internațională, culturi și strategii organizaționale, comportamente de consum și testarea de produse. De asemenea CURS a utilizat și alte metode de cercetare precum studii de caz, tehnica Dephi, biografii sociale, scala Bogardus, scala evaluării performanței moderatorilor TV etc. CURS dispune, printre altele de un master sample de peste 100.000 de persoane.

Prezentăm, în continuare, câteva studii și cercetări sociologice semnificative pentru diversitatea tematică și complexitatea serviciilor științifice furnizate de CURS în ultima perioadă, respectiv 2010 – 2018. Nu sunt incluse aici sondajele de opinie politice și nici lucrările cu clauză de confidențialitate.

- GEMM: Creștere, egalitate, oportunități, migrație și market. (Growth, Equal, Opportunities, Migration and Market) Beneficiar European Comision under Horison 2020. Programme, SSH. Membru în consorțiul incluzând UK (coordinator), Germany, Spain, Italy and Bulgaria, 2016 – 2018.
- Sondaj de Opinie la nivel național, Beneficiar European Business Enviroment, 2018.
- Comportamentul privind consumul de tutun în România, în parteneriat cu Novel Research, Beneficiar TNS Opinion, ITC fieldwork wave 1, 2016, wave 2018.
- Sondaj național pe tema Referendumului pentru Familie, Beneficiar Asociatia "Parinti pentru Ora de Religie", 2017.
- Sondaje anuale privind consumul de bauturi spirtoase, Beneficiar Transilvania General Import Export, Oradea, 2013 - 2017.
- Evaluarea impactului unor beneficii de asistență socială asupra reducerii sărăciei severe în România - venitul minim garantat, Beneficiar INCSMPS, 2016.
- Servicii de consultanță pentru evaluarea proiectului "Controlul Integrat al poluării cu nutrienți" la finalul perioadei de implementare a Proiectului, Beneficiar Ministerul Mediului si Schimbărilor Climatice, Unitatea de Management al Proiectului "Controlul Integrat al Poluării cu Nutrienți", 2016.
- Evaluarea impactului riscului de dezastre la nivel național (RO-RISK), Institutul de sociologie al Academiei, 2016.
- Dezvoltarea capacității de monitorizare a bunei guvernări prin Alianța pentru o Românie Curată (sondaj național), Beneficiar Societatea Academică din România (SAR), 2016.
- Barometrul de Consum Cultural, Beneficiar Institutul National pentru Cercetare și Formare Culturală (INCF), 2015.
- Munca nedeclarată - tehnici de cuantificare. Relația cost salarial - muncă nedeclarată, Beneficiar INCSMPS, 2015.

- Studiul de consum cultural la nivelul municipiului București, Beneficiar Institutul National pentru Cercetare și Formare Culturală (INCF), 2015.
- Realizare studiu pentru includerea pe piața muncii a persoanelor din grupe vulnerabile la nivelul național, Beneficiar Euro Best Team, 2015.
- Măsurarea calității locurilor de muncă în viziunea evaluării performanței globale a pieții muncii, Beneficiar INCSMPS, 2015.
- Sistem de masuri de crestere a ocuparii orientate catre populatia din mediul „rural”, Beneficiar Ministerul Muncii, Familiei, Protectiei Sociale si Persoanelor Varstnice, 2015.
- Evaluarea efectelor măsurilor active asupra reducerii șomajului și creșterii ocupării, Beneficiar Ministerul Muncii, Familiei, Protectiei Sociale si Persoanelor Varstnice București, 2014 – 2015.
- Servicii pentru realizarea unei cercetări sociologice privind organizarea și funcționarea administrației publice din România, în parteneriat cu AVANGARDE, Beneficiar Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare în Construcții, Urbanism și Dezvoltare Teritorială Durabilă „URBAN-INCERC” București, 2014 – 2015
- Sistem de masuri de crestere a ocuparii orientate catre populatia din mediul rural, Beneficiar Ministerul Muncii, Familiei, Protectiei Sociale si Persoanelor Varstnice București, 2015
- Servicii de consultanță pentru evaluarea proiectului "Controlul Integrat al poluării cu nutrienți" a doua evaluare la mijlocul perioadei de implementare, Beneficiar Ministerul Mediului si Schimbărilor Climatice, Unitatea de Management al Proiectului "Controlul Integrat al Poluării cu Nutrienți" 2014.
- Studiu asupra tinerilor din Romania, Beneficiar Friedrich Ebert Stiftung Romania, 2014
- Servicii de consultanță pentru evaluarea proiectului "Controlul Integrat al poluării cu nutrienți a doua evaluare la mijlocul perioadei de implementare”, Beneficiar Ministerul Mediului si Schimbărilor Climatice, Unitatea de Management al Proiectului "Controlul Integrat al Poluării cu Nutrienți", 2014

- Studiu asupra tinerilor din Romania, Beneficiar Friedrich Ebert Stiftung Romania, 2014.
- Cercetare sociologică privind starea socială a orașului București și dezvoltarea Zonei Metropolitane București, Beneficiar Primăria MUNICIPIUL BUCUREȘTI, 2013 – 2014.
- Determinants Analysis on Adolescents and Vulnerable Adolescents, Starea situației adolescenților din România, Beneficiar UNICEF Romania, 2012 – 2013.
- Romania Judicial Functional Review: Court Users' Survey, Beneficiar The World Bank Group, 2013
- Anchetă panel în rândul absolvenților promoțiilor 2003, 2005, 2007, Beneficiar INCSMPS, 2012.
- Studiu privind participarea civică și politică în România, Beneficiar Fundația Centrul de Resurse pentru Participare Publică CeRe, 2012.
- Controlul integrat al poluării cu nutrienți, a doua evaluare a impactului, Beneficiar Ministerul Mediului și Pădurilor, Unitatea de Management al Proiectului "Controlul Integrat al Poluării cu Nutrienți", 2012.
- Sondaj de opinie în principalele centre urbane ale județului Brașov în vederea evaluării potențialului de dezvoltare locală, Beneficiar Agenția de Dezvoltare Durabilă a Județului Brașov, 2012
- TVR pe piața media, Beneficiar Societatea Română de Televiziune, 2011.
- Evaluarea la final de proiect pentru componenta de regenerare socio-economică în cadrul proiectului "Monitorizarea și evaluarea impactului social", CURS a fost membru în consorțiul coordonat de Hart Resources, Beneficiar Agenția Națională pentru Dezvoltarea Zonelor Miniere, EPE-SER. 2011.
- Corelarea ofertei educaționale a învățământului profesional și tehnic cu cerințele pieței muncii POSDRU/55/1.1/S/37932, Beneficiar Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic CNDIPT, 2011.

- Dimension of Teachers Absenteism in Roma and Non-Roma schools in Romania, Beneficiar Roma Education Fund Baarerstrasse12, 2010 – 2011.
- Migrant Integration, Beneficiar TNS Opinion, 2011.
- Barometrul de consum cultural, Beneficiar Centrul de Cercetare și Consultanță în Domeniul Culturii, 2010.
- Biblionet Community Analysis study, Beneficiar International Research and Exchange Board – IREX, 2010.
- Cercetare sociologică și de marketing în rândul segmentului IMM, Beneficiar Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru Intreprinderile Mici și Mijlocii, 2010.
- Barometrul de incluziune socială, Beneficiar UNIVERSITATEA BUCURESTI, 2010.
- Studiu de piață privind cotidianul Libertatea, Beneficiar Ringier Romania, 2010.
- Qualitative Eurobarometer. Rights of the Child and Well-being, Beneficiar TNS Opinion, 2010.
- QUALITATIVE EUROBAROMETER - POVERTY AND EXCLUSION, Beneficiar TNS Opinion, 2010.
- Romanian Corporate Response to Crisis. Survey_Second Round, Beneficiar The World Bank Group, 2010.
- Sondaj la nivel național pe teme economice, politice și sociale, Beneficiar Institutul de Proiecte pentru Inovatie si Dezvoltare, 2010.